

Hamilton Rating Scale for Depression. (HAM-D of HDRS).

1. **Depressieve stemming**

Heeft betrekking op de verbale en non-verbale uitingen van een depressieve stemming, gekarakteriseerd door verschijnselen als: neerslachtigheid, bedroefdheid, moedeloosheid, hulpeloosheid en pessimisme.

Score

0 = afwezig

1 = twijfelachtig (U vertelt alleen als er naar gevraagd wordt)

2 = duidelijk (u vertelt er spontaan over)

3 = non-verbale tekenen van depressie en/of soms er door overweldigd

4 = niet er van af te leiden, uitgesproken non-verbale tekenen van depressie

2. **Zelfverwijt**

0 = afwezig

1 = twijfelachtig (alleen m.b.t. familie en collega's)

2 = duidelijk (kleine tekortkomingen, falen, verzaken plicht etc.)

3 = ernstig (waandenkbeelden zoals de huidige ziekte is een soort straf)

4 = Stemningscongruente wanen (in overeenstemming met het ziektebeeld)

3. **Suïcidaliteit**

0 = Afwezig

1 = het leven is niet de moeite waard, maar geen doodswens

2 = geen zelfmoordplannen, maar wel doodswens

3 = overweegt zich te suïcideren

4 = zelfmoordpoging, opgenomen en gevaar voor eigen leven

4. **Inslaapstoornissen**

0 = afwezig

1 = afgelopen 3 nachten duurde inslapen 1 á 2 maal langer dan 1½ uur

2 = afgelopen 3 nachten duurde inslapen elke nacht langer dan 1½ uur

5. **Doorslaapstoornissen**

0 = afwezig

1 = afgelopen 3 nachten één á twee maal (onrustige nacht, lichte slaap)

2 = afgelopen 3 nachten elke nacht tenminste eenmaal (lang) wakker

6. **Vroeg (voortijdig) ontwaken**

0 = afwezig

1 = afgelopen 3 nachten minder dan één uur, kan weer inslapen

2 = afgelopen 3 nachten elke nacht tenminste eenmaal (lang) wakker

7. **Werk en belangstelling**

Heeft betrekking op verrichte werkzaamheden, motivatie.

0 = normaal

1 = moeite met dagelijkse werkzaamheden, wordt wel gedaan

2 = uitgesproken tekortschieten, gereduceerd niveau en tempo

3 = werkt hooguit 3 á 4 uur per dag

4 = inactief, doet vrijwel niets

8. **Retardatie (vertraging, remming)**

Heeft betrekking op de psychomotoriek (o.a. mimiek) en formele denkstoornissen (aandacht, concentratie, denkremming, besluiteloosheid, geheugenstoornissen).

0 = afwezig

1 = twijfelachtig, licht vertraagd

2 = duidelijk vertraagd

3 = gesprek zeer moeizaam, uitermate trage bewegingen

4 = stupor (bewegingsloosheid), spraakarmoede, zegt vrijwel niets meer

9. **Agitatie (opwinding)**

Heeft betrekking op de psychomotoriek.

0 = afwezig

1 = twijfelachtig of lichte opwinding, onrust en gejaagdheid

2 = duidelijke onrust (handen wringen, voortdurend veranderen houding)

3 = kan niet blijven zitten, steeds opstaan om te lopen

4 = voortdurend heen en weer lopen, haren plukken

10. **Angst**
Heeft betrekking op het gevoel, omvat gespannenheid, prikkelbaarheid, tobben, onveiligheid, angst tot paniek.
0 = afwezig
1 = twijfelachtig of licht gespannen, prikkelbaar
2 = duidelijk angstig, prikkelbaar, maar zonder invloed op dagelijks leven
3 = paniek, (soms interfererend met dagelijks leven) en anticipatieangst
4 = vaak angst en paniek, interfereert duidelijk met dagelijks leven
11. **Angst (lichamelijke)**
Omvat alle fysiologische (lichamelijke) begeleidende symptomen van angst zoals: droge mond, diarree, krampen, misselijk, hartkloppingen, pijn op de borst, versnelde hartactie, duizelig, wazig zien, ademnood, hyperventilatie, transpireren en trillen.
0 = afwezig
1 = twijfelachtig of licht gespannen, prikkelbaar
2 = duidelijk angstig, prikkelbaar, maar zonder invloed op dagelijks leven
3 = uitgesproken, soms zorgwekkend, soms invloed op het dagelijks leven
4 = veel, hardnekkige verschijnselen, ernstige invloed op dagelijks leven
12. **Gastro-intestinaal (maag-darm)**
Gebrek aan eetlust, droge mond, obstipatie, etc.
0 = afwezig
1 = eten smaakt niet, verlies eetlust, eet wel vrijwel normaal
2 = eet duidelijk minder, meestal duidelijke obstipatie
13. **Lichamelijk (algemeen)**
Moe, geen energie, initiatiefverlies, krachteloos, vage spierpijnen, etc.
0 = afwezig
1 = twijfelachtig of vage klachten van vermoeidheid in spieren etc.
2 = duidelijk of constant vermoeid en uitgeput en spierpijnen
14. **Seksuele stoornissen**
0 = normaal
1 = twijfelachtig of licht verminderde seksuele belangstelling
2 = duidelijk verlies seksuele belangstelling, vaak impotentie/libido klachten
15. **Hypochondrie**
Preoccupatie met lichamelijke verschijnselen en functies.
0 = afwezig
1 = lichte of twijfelachtige bezorgdheid
2 = lichte of twijfelachtige bezorgdheid
3 = duidelijk bezorgd omtrent lichamelijke gezondheid
4 = hypochondrische wanen
16. **Gewichtsverlies**
1^e interview
0 = afwezig
1 = 1 – 1½ kg/week
2 = 3 kg/ week of meer

vervolg interview
0 = afwezig
1 = ½ kg/week
2 = 1 kg/week of meer
17. **Ziekte-inzicht**
0 = erkent depressief te zijn
1 = erkent depressief te zijn, wijdt het aan andere omstandigheden, bv. klimaat, werk
2 = ontkent ziek te zijn
18. **Dagschommelingen**
0 = afwezig
1 = licht
2 = ernstig

19. **Depersonalisatie en derealisatie**

- 0 = afwezig
- 1 = licht
- 2 = matig
- 3 = ernstig
- 4 = invaliderend

20. **Paranoïdie (achterdocht)**

- 0 = afwezig
- 1 = achterdochtig
- 2 = waandenkbeelden
- 3 = achterdocht wanen

21. **Obsessieve en compulsieve symptomen**

- 0 = afwezig
- 1 = licht
- 2 = matig
- 3 = ernstig

De HDRS is een vragenlijst met 21 items. Optelling van de 17 eerste items geeft een maat voor de ernst van een al vastgestelde de depressie, de overige 4 items dienen voor het vaststellen van het type depressie. Tel de score van de eerste 17 items bij elkaar op.

- score tussen 10 – 13 kan duiden op een milde depressie
- score tussen 14 – 17 kan duiden op een milde tot matige depressie
- score boven de 17 kan duiden op een matige tot ernstige depressie.